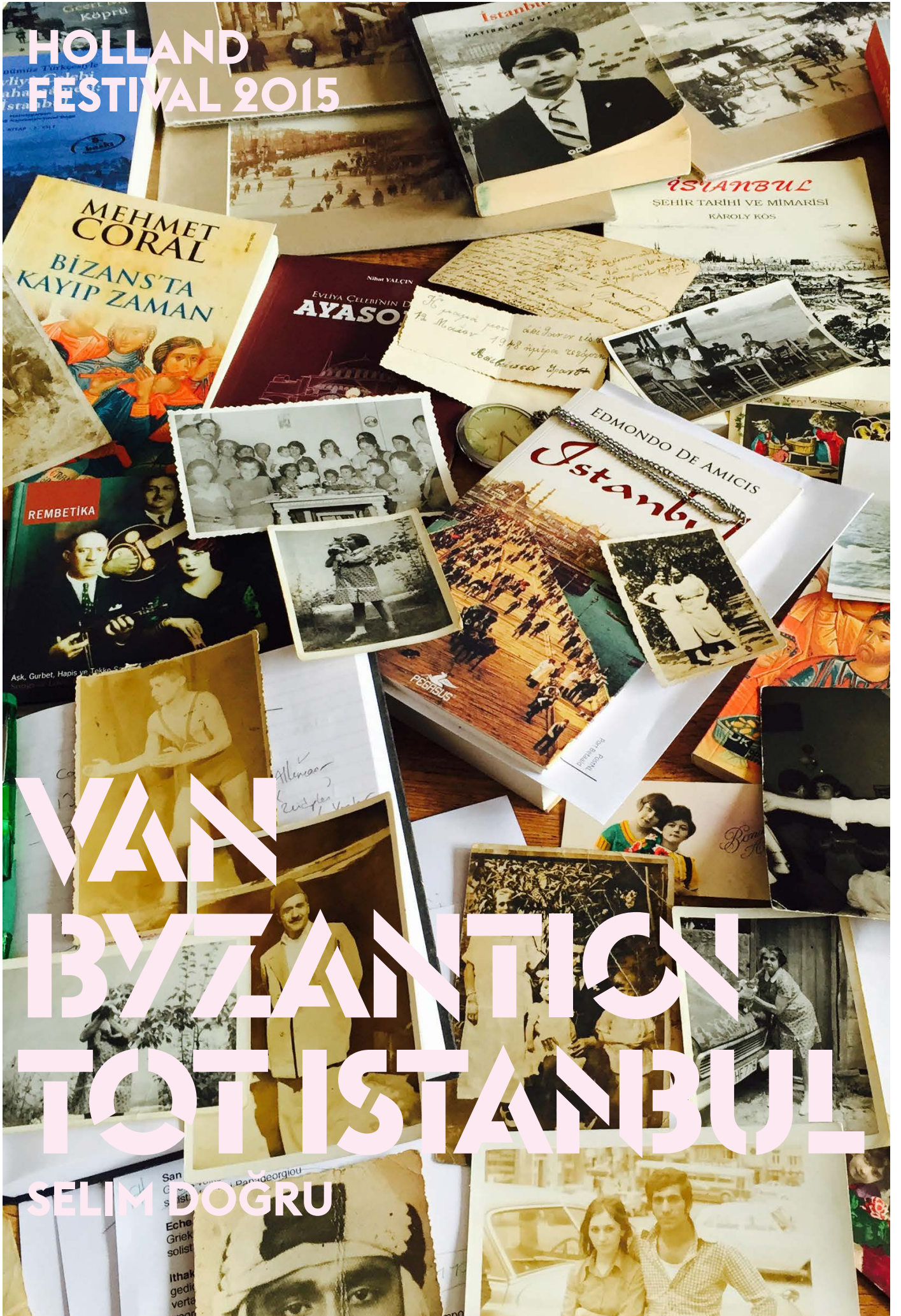


HOLLAND  
FESTIVAL 2015



# VAN BYZANTIC TOT ISTANBUL

SELIM DOGRU

# INFO

## ZAT 6.6

### aanvang

21:00

### locatie

Podium Mozaïek

### duur

2 uur 20 minuten, inclusief een pauze

Na het concert zijn de bezoekers uitgenodigd in de foyer, waar om 23:30 de after party van het concert begin. Het reART collective brengt met haar gebruikelijke enthousiasme bekende liederen over Istanbul om mee te zingen, op te dansen, en naar te luisteren. U bent van harte welkom!

## CREDITS

### artistieke leiding, onderzoek en arrangementen

Selim Doğru

### tekst

Selim Doğru i.s.m. Marcel Faber

### met

Marcel Faber, verteller  
Vassiliki Papageorgiou, zang  
Derya Türkan, kemençe  
Serkan Halili, kanun

reART Ensemble  
Oğuz Büyükberber, basklarinet  
Mehmet Polat, ud  
Sinan Arat, ney  
Detmar Leertouwer, cello  
Gabriel Barbalau, contrabas  
Selim Doğru, piano  
Alper Kekeç, percussie  
Velican Sağun, percussie

reART Wereldmuziek koor, o.l.v. Selim Doğru  
Grieks koor Filomila, o.l.v. Yiorgo Moutsiaras

### foto's

Ara Güler - Caner Cangül - İhsan İlze - Selim Doğru

### licht

Dirk Blom

### geluid

Ruud Seeder

### coproductie

reART Collective (Dirk Blom), Podium Mozaïek, Holland Festival

### speciale dank aan

Remzi Kabadayı, Mehmet Mazak, Xenia Tombrou, Georgios Tombros, Kivılcım Neşe Akdoğan, Ergun Şimşek, İlda Simonian, Melih Çelik, Şaban Ol, Hülya Doğru en Perihan Doğru

### met dank aan

Yunus Emre Instituut, Amsterdams Fonds voor de Kunst

### in memoriam

Noula Papadopoulos

## VAN BYZANTION TOT ISTANBUL

*Van Byzantion tot Istanbul* is een multidisciplinair concert met muziek, poëzie, verhalen en foto's, waarin Selim Doğru op zoek gaat naar het muzikale DNA van zijn geboortestad.

## PROGRAMMA

### PROLOG

#### **Kyrie ekekraxa pros Se** (Κύριε, εκέκραξα προς σε)

Byzantijnse hymne uit de 10e eeuw  
solist: Yiorgo Moutsiaras

#### **Kemençe-improvisatie**

Derya Türkan

#### **Ti Ypermacho** (Τη Υπερμάχω)

Byzantijnse hymne uit de 5e eeuw

#### **San Ta Marmara Tis Polis / Zoals het marmer uit Istanbul**

Grieks volkslied uit Istanbul  
solist: Vassiliki Papageorgiou

#### **Eche ja Panaya / Vaarwel Maagd Maria**

Grieks volkslied uit Istanbul  
solist: Vassiliki Papageorgiou

#### **Ithaka**

gedicht: Konstantínos Kaváfis  
vertaling: Hans Warren en Mario Molengraaf  
voordracht: Vassiliki Papageorgiou  
muziek: Selim Doğru  
piano: Selim Doğru

### **Kürdilihicarkâr Saz Semâisi**

Klassieke Ottomaanse muziek uit de 19e eeuw, gecomponeerd door de Armeense/Ottomaanse componist Tatyos Efendi

### **Sirun Aghçik**

tekst en muziek: Udi Hrant  
solist: Vassiliki Papageorgiou

### **Yangin / Brand**

muziek: Oğuz Büyükberber

### **Nikriz Peşrev**

Klassieke Ottomaanse muziek uit de 17de eeuw, gecomponeerd door de Poolse/Ottomaanse componist: Ali Ufkî (Albert Bobovski)

### **Kuyu / Put**

gecomponeerd door Selim Doğru na de grote aardbeving in Istanbul in 1999  
cello: Detmar Leertouwer  
piano: Selim Doğru

### **PAUZE**

### **Üsküdar**

Volkslied uit...?

### **Sinko Anyos de Amistad / Een liefde van vijf jaar**

Sefardisch lied  
solist: Vassiliki Papageorgiou

### **İstanbul'u Dinliyorum / Ik luister naar İstanbul**

gedicht: Orhan Veli Kanık  
vertaling: Erik Jan Zürcher  
voordracht: Marcel Faber

### **Istanbul, not Constantinople**

tekst: Jimmy Kennedy  
muziek: Nat Simon

### **Otomobil / Auto**

Turks lied uit het midden van de 20e eeuw  
tekst: Vecdi Bingöl  
muziek: Münir Nurettin Selçuk

### **Istanbul is...**

gedicht: Selim Doğru

### **Ach Istanbul uit: De Terugkeer van OLBYSES**

tekst: Henk Smaling  
muziek: Selim Doğru

### **Beyoğlu'nda Gezersin / Je wandelt in Beyoğlu**

Tweetalig volkslied uit Istanbul: Grieks /Turks. Begin 20e eeuw

# DOOR HET LABYRINT VAN ISTANBUL

## door Selim Doğru

Istanbul, Konstantiniyye, Constantinopel, Nova Roma, Augusta Antonina, Byzantium... Een stad met vele namen! Als eerste een kleine Grieks stad en kolonie, vernoemd naar de legendarische koning Byzas. Daarna bijna 1600 jaar de hoofdstad van de twee grootste rijken van hun tijd: het Romeinse Rijk en het Ottomaanse Rijk en dan nu het hart van het moderne Turkije.

Deze magische stad is gebouwd op zeven heuvels en wordt doorkruist door de bloedmooie blauwe Bosporus. Met de ene oever in Europa en de andere in Azië en over het water de brug die het Westen en Oosten verbindt is de stad al eeuwenlang een kruispunt voor culturen, religies, kunst en handel.

Deze ligging heeft van de tijd van Byzantium tot Istanbul een enorme invloed op de cultuur en de identiteit van de stad en natuurlijk op zijn bewoners gehad, maar van Byzantium tot İstanbul heeft de stad zijn eigen cultuur, eigen kleur, eigen geur en eigen geest behouden.

Grieken, Turken, Armeniërs, Joden, Bulgaren, Albanen, Perzen, Afrikanen, Arabieren, Italianen, Scandinaviërs, Fransen, Engelsen, Nederlanders, Duitsers, Spanjaarden... iedereen die naar Istanbul is gegaan heeft iets toegevoegd aan de cultuur. Heel dynamisch ontstond zo een stad met een enorme rijkdom en een grote aantrekkingskracht. Maar al die culturen samen veroorzaakten natuurlijk ook weleens botsingen. "Zijn we Oosters of Westers, rechts of links, modern of traditioneel, alla Turca of alla Franca?"

Voor de voorbereidingen van dit project heb ik negen maanden lang intensief onderzoek gedaan. Het is een hele spannende, intieme en emotionele zoektocht geweest: mijn jeugd, geboortehuis, mijn wijk, mijn burens, de hele stad, de taal, de hele geschiedenis, de muziek uit allerlei culturen, de poëzie, verhalen, schilderijen en foto's...

De rijke cultuur en de geschiedenis gaven mij ontzettend veel prachtige materie. Een zee aan verhalen, muziek, beelden en gedichten. Elk nieuw stukje informatie gaf een nieuw onderwerp om over te lezen, elk boek bracht mij weer naar een ander boek, elk lied naar een ander lied, elk verhaal naar een volgend verhaal.

Vaak verdwaalde ik in het labyrint van deze rijke stad. Veel herinneringen, persoonlijke informatie, verhalen van mijn familie, grootouders... Ik moest me vooral bewust worden van wat ik had, niet had, wist, en niet wist over mijn stad en mezelf.

Wat een rijkdom om in zo'n stad geboren en getogen te zijn, maar ook: wat moeilijk met al die botsingen, die ingewikkelde culturele structuur en dat enorme erfgoed.

Na dit onderzoek en alle voorbereidingen is mijn geboortestad voor mij heel anders dan negen maanden geleden. Nu bijvoorbeeld voel ik nog meer dat Istanbul ook Grieks, Armeens, Joods, Italiaans, Frans en Romeins is. Het was voor mij een reis naar mijn wortels en de wortels van mijn stadgenoten die nu in en misschien buiten Istanbul wonen.

# OVER DE ARTIESTEN

De componist **Selim Doğru** (1971) groeide op in Istanbul te midden van Turkse, Griekse, Armeense en Joodse burens en culturen. Deze multiculturele rijkdom neemt hij mee in zijn composities, waarin crossovers van klassieke en hedendaagse muziek, barok, wereldmuziek, elektronica, draaiorgel en alle mogelijke combinaties daarvan een grote rol spelen. Doğru studeerde piano aan de Marmara Universiteit in zijn geboorteplaats. Aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht en vervolgens aan het Rotterdams Conservatorium rondde hij studies klassieke en elektronische compositie af. Doğru schrijft klassiek-moderne muziekstukken voor bijzondere instrumentaties. Zijn werken zijn in binnen- en buitenland uitgevoerd in allerlei bezettingen, van symfonieorkest tot zigeunerband. Doğru ontwikkelde een multidisciplinaire werkwijze; de integratie van muziek, poëzie, dans en multimedia resulteerde in de multimediale performance *Metamorfose*. Sindsdien zette hij deze lijn voort in diverse andere werken, waaronder *Medcezir*, met het Axyz Ensemble en musici uit Turkije, en *Mensen Landschappen*, uitgevoerd door trio To Be Sung. Daarnaast heeft Doğru veel geschreven voor muziektheatervoorstellingen en mime- en dansvoorstellingen. Doğru heeft de organisatie reART Collective opgericht waarin zijn multidisciplinaire en multiculturele visie verder wordt ontwikkeld en waarin gezocht wordt naar nieuwe artistieke vormen en verbindingen tussen disciplines, culturen en maatschappelijke ontwikkelingen.

**Marcel Faber** studeerde in 1987 af aan de Amsterdamse Toneelschool. Hij speelde sindsdien in bijna 60 toneelstukken, bij gezelschappen als het RO Theater, het Vervolg, Het Zuidelijk Toneel, Hotel Modern, Growing up in Public en Olivier Provily.

Op TV was hij te zien in series als *Fort Alpha*, *Rozengeur en Wodka Lime*, *Deadline* en *Snuf de Hond*. In het radioprogramma *Vers op Vijf droeg hij dichters voor als Mayakovski en Mandelstam*. In 2010 kwam zijn eigen speelfilm *Great Kills Road* uit in de Nederlands filmhuizen.

Met Selim Doğru werkte hij eerder samen aan *De Terugkeer van OLBYESSES* en *Moeder Blues* bij Theater Rast en aan de *Muzikale Karavaan* met het Haarlems Symphonisch Blaasorkest.

**Vassiliki Papageorgiou** werd geboren in Athene, waar ze de mondelinge zangtraditie van Griekenland bestudeerde door klarinetist Vangelis Soukas te begeleiden bij zijn “panigyria” (traditionele Griekse muziekfeesten op het platteland). In 1993 kwam ze in Istanbul terecht als rebetikozangeres. Ze bleef er wonen en is sindsdien als zanger en tekstschrijver verbonden aan het Bosphorus Ensemble, dat bestaat uit Griekse en Turkse muzikanten, waarin ook Derya Türkan speelde. Ze zingt in zowel het Turks als het Grieks en verkent nieuwe poëtische en muzikale paden voor een mix van Grieks-Turkse muziek op basis van de muzikale tradities van het gebied.

**Derya Türkan** (kemençe) studeerde in 1995 af aan het conservatorium van Istanbul (ITU State Turkse Music Conservatory). In 1990 werd hij uitgenodigd als gastmuzikant bij het Istanbul State Turkish Music Ensemble onder leiding van Necdet Yaşar. Hij zou 7 jaar blijven optreden met het Ensemble. Vanaf 2000 werkte Türkan bij TRT radio, waar hij speelde met Turkse kunstenaars als Alaadin Yavaşca, Bedri Sidki Sezgin, Niyazi Sayin en Erol Deran. Daarnaast trad hij veelvuldig op met het Kudsi Erguner Ensemble en met het Bosphorus Ensemble van zijn leermeester kemençespeler Ihsan Özgen. Met hen gaf hij vele concerten in Turkije en daarbuiten, waaronder in de Verenigde Staten, Frankrijk, Duitsland, Finland, Italië, Spanje, Nederland, België, Polen, Griekenland en Israël. Samen met Cengiz Onursal en Murat Aydemir richtte hij zijn eigen ensemble Incesaz op. Ook **Serkan Halili** (kanun) studeerde af aan het prestigieuze ITU State Turkse Music Conservatory. Hij speelde o.a. met het Istanbul Music en Sema Ensemble en samen met Kani KARACA en Burhan Öçal. Sinds 2012 is hij lid van het Kudsi Erguner Ensemble waar ook Derya Türkan deel van uitmaakte.

Hij werkte mee aan vele concerten en projecten in Turkije,

Europa en Noord-Amerika, waaronder *SUFI | BACH, Saray: Mozart alla Turca, Jazz Caravansera* en *Istanbul Oriental Ensemble*.

Naast het spelen van kanun in de klassieke Turkse en Ottomaanse muziekstijl, speelt Halili ook hedendaagse en Westerse klassieke muziek zoals ladino en rembetico en experimenteert hij met jazz en pop.

Hoofdbegunstiger / Patron  
Holland Festival

FONDS 21

A  
M  
M  
O  
D  
O



Rabobank

Dit programma is een coproductie van

reART collective

podium  
mozaiek

